

MESTO STARÁ ĽUBOVŇA

Mestský úrad, Obchodná č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni

Číslo: I/2014
Dňa: 15.12.2014

K bodu programu: **č. 18**

Názov materiálu: **Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017**

Materiál obsahuje: Návrh uznesenia
Dôvodová správa
Stanovisko k návrhu k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017

Materiál vypracoval a predkladá: Ing. Ján Šidlovský, v.r.
hlavný kontrolór

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni po prerokovaní predloženého materiálu v zmysle ustanovenia § 18f ods.1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

o d p o r ú č a z o b r a ť n a v e d o m i e

stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017.

Dôvodová správa

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017 je predkladané na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni v zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Tento materiál nepodlieha prerokovaniu vo vedení mesta a v komisiách mestského zastupiteľstva.

S t a n o v i s k o

hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017

Úlohou hlavného kontrolóra je vykonávať kontrolu z hľadiska zákonnosti, predovšetkým so zameraním sa na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami. Hlavný kontrolór pritom plní úlohy ustanovené v ustanovení § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

V záujme zachovania uvedených princípov je povinnosťou obce :

- sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- s povinným zavedením programového rozpočtovania vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu,
- vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov.

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, **predkladám** na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie VPS na roky 2015 – 2017 (ďalej len „návrh rozpočtu“).

Rozpočet je pre mesto základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesto plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta a pod. Len v prípade finančného zabezpečenia môže realizovať a plniť úlohy, môže sa zaväzovať k záväzkom.

I. Východiska spracovania stanoviska

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2015 – 2017 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z troch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (v čase spracovávanía návrhu), a to zákonmi:

- č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- s nariadením vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy,
- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- č. 493/2011 Z.z. ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti,
- s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- a v súlade s prijatými všeobecne záväznými nariadeniami mesta.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Stará Ľubovňa

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami mesta (ďalej VZN), ktoré spracovateľ podrobne uvádza v textovej časti návrhu rozpočtu, pri jednotlivých programoch.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Mesta Stará Ľubovňa

Vyvesením návrhu rozpočtu mesta na úradnej tabuli mesta, dňa 20.10.2014, bola **splnená povinnosť** uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb.o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť. V rovnakom termíne bol návrh na zmenu rozpočtu zverejnený aj na webovej stránke mesta.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení opatrenia z 28. marca 2006 (č. MF/008978/2006-421), opatrenia z 23. apríla 2008 (č. MF/009212/2008-421) a opatrenia z 20. mája 2010 (č. MF/011928/2010-421), opatrenia z 18. augusta 2010 (č. MF/021218/2010-421), opatrenia z 29. októbra 2010 (č. MF/025825/2010-421), opatrenia z 20.

februára 2012 (č. MF/010211/2012-421), ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016 č. MF/008432/2013-411.

3. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Návrh programového rozpočtu pre roky 2015 – 2017 je v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu mesta. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov** značne zvyšuje informačnú hodnotu návrhu s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie.

Pri zostavovaní programových štruktúr postupovali správcovia rozpočtových kapitol podľa Metodického pokynu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 5238/2004-42 na usmernenie programového rozpočtovania v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 a Manuálu k metodickému pokynu, týkajúceho sa formulovaniu zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov.

II. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Východisko pre tvorbu návrhu rozpočtu bol návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015 – 2017, vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2015, schválené legislatívne zmeny dotknutých právnych noriem, očakávaný vývoj hospodárenia mesta za rok 2014. Na základe zhodnotenia reálneho naplnenia rozpočtu príjmov, mesto prišlo k zostaveniu výdavkovej časti rozpočtu.

III. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2015 (tabuľková časť, stĺpec č.9),
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2016, (tabuľková časť, stĺpec č.10),
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2017, (tabuľková časť, stĺpec č.11).

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. **Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný (rok 2015), rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky majú orientačný charakter, ich**

ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Posudzovaný návrh rozpočtu má charakter strednodobého rozpočtu ako nástroj finančnej politiky mesta.

Návrh rozpočtu na rok 2015 je spracovaný v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

Návrh rozpočtu obsahuje predpokladaný objem podielu na daniach v správe štátu podľa zák. č. 564/2004 Z.z. v platnom znení (výnos dane z príjmov FO).

Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom, podnikateľským subjektom pôsobiacim na území mesta, vyplývajúce pre nich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, neštátnym školským zariadeniam a z uzatvorených zmluvných vzťahov. Nezanedbateľný objem v návrhu rozpočtu predstavujú dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy.

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkových organizácií, zriaďovateľom ktorých je Mesto Stará Ľubovňa a finančné vzťahy k obchodným spoločnostiam, zakladateľom ktorých je mesto.

Návrh rozpočtu mesta (tabuľková časť) obsahuje povinné údaje tak, ako to ukladá ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 523/2004 Z.z. v platnom znení a ust. Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. – skutočné plnenie rozpočtu za roky 2012, 2013, schválený rozpočet na rok 2014 a údaje o očakávanej skutočnosti v roku 2015, 2016, 2017.

Návrh rozpočtu v členení podľa ust. § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z., doplnený o štatistické vyhodnotenia

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2014	%-ny podiel na cel. P/V	Očakávaná skutočnosť 2014	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/ poklesu (c/a)	Rozpočet 2015	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/ poklesu (f/c)	Rozpočet 2016	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/ poklesu (i/c)	Rozpočet 2017	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/ poklesu (l/c)
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
Bežný rozpočet														
Bežné príjmy	8 268 640,0	81,57	8 228 426,0	81,53	0,995	8 289 708,0	83,40	1,007	8 059 298,0	98,0	0,979	8 018 805,0	98,0	0,975
Bežné výdavky	7 932 572,0	78,26	7 930 013,0	78,84	1,000	7 866 243,0	79,14	0,992	7 554 138,0	91,9	0,953	7 491 195,0	91,5	0,945
Výsledok hospodárenia	336 068,0		298 413,0		0,888	423 465,0		1,419	505 160,0		1,653	527 610,0		1,768
Kapitálový rozpočet														
Kapitálové príjmy	974 018,0	9,61	969 518,0	9,61	0,995	821 556,0	8,27	0,847	20 500,0	0,2	0,021	20 500,0	14,3	2,114
Kapitálové výdavky	1 758 142,0	17,34	1 688 563,0	16,79	0,960	1 596 640,0	16,06	0,946	375 001,0	4,6	0,222	397 451,0	4,9	23,538
Výsledok hospodárenia - schodok	-784 124,0		-719 045,0		0,917	-775 084,0		1,078	-354 501,0		0,493	-376 951,0		0,524
Finančné operácie														
Finančné operácie - príjmová časť	894 138,0	8,82	894 138,0	8,86	1,000	827 852,0	8,33	0,926	143 353,0	1,7	0,160	143 353,0	1,8	0,160
Finančné operácie - výdavková časť	446 082,0	4,40	439 446,0	4,37	0,985	476 233,0	4,79	1,084	294 012,0	3,6	0,669	294 012,0	3,6	0,669
Výsledok hospodárenia	448 056,0		454 692,0		1,015	351 619,0		0,773	-150 659,0		-0,428	-150 659,0		-0,331
Príjmy celkom	10 136 796,0		10 092 082,0		0,996	9 939 116,0		0,985	8 223 151,0		0,815	8 182 658,0		0,811
Výdavky celkom	10 136 796,0		10 058 022,0		0,992	9 939 116,0		0,988	8 223 151,0		0,818	8 182 658,0		0,814
Výsledok hospodárenia celkom	0,0		34 060,0			0,0			0,0			0,0		

Návrh rozpočtu mesta je zostavený ako vyrovnaný, po schválení mestským zastupiteľstvom bude záväzný pre rok 2015, obsahuje **celkové príjmy vo výške 9.939.116,0 €**, čo predstavuje **100,25% schváleného rozpočtu roku 2014** a v rovnakej výške i celkové výdavky. Z toho **bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 423.465,0 €**, kapitálový rozpočet so schodkom vo výške 775.084,0 € a finančné operácie s prebytkom vo výške 351.619,0 €.

Navrhovaný rozpočet príjmov

v €

Rozpočet príjmov	skutočné plnenie r.2012	skutočné plnenie r.2013	návrh r.2014	návrh r. 2015	rozdiel r.2014-2015
vlastné - výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	3 786 935,00	3 973 469,00	4 080 000,00	4 131 509,00	51 509,00
vlastné - daňové, nedaňové príjmy,	1 426 427,00	1 426 431,00	1 603 488,00	1 519 530,00	-83 958,00
granty a transféry	2 454 239,00	2 489 842,00	2 673 393,00	2 638 669,00	-34 724,00
Kapitálové príjmy	1 747 378,00	1 130 919,00	893 969,00	821 556,00	-72 413,00
Finančné operácie - príjmové	1 444 281,00	927 529,00	894 138,00	827 852,00	-66 286,00
Príjmy spolu	10 859 260,00	9 948 190,00	10 144 988,00	9 939 116,00	-205 872,00

Výnos dane z príjmov, ktorý je poukazovaný zo štátneho rozpočtu, **predstavuje každoročne najväčšiu a najvýznamnejšiu zložku návrhu bežného rozpočtu** vlastných daňových príjmov. Pre rok 2015 predstavuje 49,84 % z celkových bežných príjmov. Objem výnosu dane v roku 2015 je na približnej predpokladanej úrovni očakávanej skutočnosti roku 2014, predpokladaný finančný **nárast je o 51.509 eur, t.j. o 1,26 %**. **Návrh rozpočtu na roky 2016, 2017 uvažuje s rastom 1,57 – 2,04 %**.

V časti vlastné daňové a nedaňové príjmy (príjem z miestnych daní a poplatku, nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce, výnosy z finančných prostriedkov obce, z administratívnych poplatkov, ostatné vlastné príjmy) spracovateľ predpokladá pokles o 5,24% oproti schválenému rozpočtu roku 2014. Podstatnú časť znížených príjmov tvoria nedaňové príjmy – iné príjmy a vrátky dotácií a pôžičiek.

Návrh rozpočtu v tejto časti vychádzal z platných všeobecne záväzných nariadení. Ako vyplýva z návrhu rozpočtu pre roky 2014 - 2016, mesto neuvažuje so zvyšovaním miestnych daní a poplatku. Bežný rozpočet sa povinne zostavuje ako vyrovnaný, resp. prebytkový. **V predložennom návrhu rozpočtu mesta prevažne ide o príjmové a výdavkové transakcie, ktoré sa každoročne opakujú.**

Financovanie preneseného výkonu štátnej správy (matrika, register obyvateľstva, ŠFRB, stavebný poriadok, školstvo,) bude naďalej prostredníctvom transferov zo ŠR, z toho predpokladaný objem transferu pre školstvo predstavuje 81,4% z celkových transferov a 24,95% z navrhovaného bežného rozpočtu príjmov. Medziročný nárast transferov v rámci verejnej správy v položke transfer na školstvo predstavuje výšku 45.022 €.

Po oboznámení sa a posúdení **návrhu rozpočtu príjmov konštatujem, že je zostavený v požadovanej štruktúre, vychádza z reálnych prepočtov podľa platných právnych noriem, z prepočtov podľa platných VZN.** Pozitívne hodnotím, že spracovatelia návrhu rozpočtu pri spracovávaní, prepočtoch potenciálnych príjmov rozvážne určovali ich výšku. Pri tejto konštrukcii návrhu rozpočtu predpokladám naplnenie príjmovej časti rozpočtu bez rizík.

Navrhovaný rozpočet výdavkov

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobnosti mesta, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

V návrhu rozpočtu **predkladateľ vyčlenil finančné prostriedky aj na poskytnutie dotácií**, ktoré mesto môže poskytnúť podľa ustanovení § 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Návrh rozpočtu **obsahuje výdavky vo forme príspevkov pre príspevkové organizácie mesta, výdavky, ktoré budú realizované z transferov zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy.** V návrhu sú vyčlenené finančné prostriedky pre neštátne školstvo a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Spracovatelia vychádzali z požiadaviek jednotlivých oddelení mestského úradu, z požiadaviek príspevkových organizácií, žiadostí zriaďovateľov školských zariadení, súkromných a cirkevných škôl.

Navrhovaný objem finančných prostriedkov spracovaný v klasickom návrhu rozpočtu bežných výdavkov je vecne podrobne vymedzený v návrhu 13 – tich programov, podprogramov a prvkov. **Návrh rozpočtu bežných výdavkov je vyšší o 61.282,0 eur oproti schválenému rozpočtu roku 2014, t.j. predpokladá nárast výdavkov o 0,74 %.** Vyššie výdavky predpokladá mesto vynaložiť v rámci Programu č. 4 Interné služby, Programu č. 5 Bezpečnosť, Programu 12 Školstvo. Nižšie výdavky spracovateľ predpokladá v rámci Programu č. 6 Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti, Program č. 8 Doprava a pozemné komunikácie, Programu 9 Životné prostredie, Programu 11 Šport a kultúra, Programu 13 Sociálne služby.

Predpokladaná výška výdavkov bežného rozpočtu je o 423.465 € nižšia ako sú predpokladané bežné príjmy, čím mesto predpokladá vytvoriť čiastočné finančné zdroje na krytie kapitálových výdavkov v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh **kapitálového rozpočtu na rok predpokladá schodok vo výške 775.084,0 €**, čo je **schodok nižší o 9.040 €** oproti **schválenému rozpočtu roka 2014**. Spracovateľ nepredpokladá príjmy z predaja budov, príjmy z predaja pozemkov rozpočtuje na čiastočne nižšej úrovni ako boli schválené v roku 2014. Na financovanie kapitálových výdavkov mesto predpokladá využiť finančné zdroje zo Štátneho fondu rozvoja bývania, Recyklačného fondu, grantového programu PL – SK cezhraničnej spolupráce a vlastné zdroje.

Návrh kapitálového rozpočtu mesta vo výdavkovej časti **neodráža strednodobé vízie spracovateľa** (nekonkretizuje charakter výdavku), skôr **všeobecne definuje objem finančných prostriedkov a deklaruje, že bude schvaľovať osobitným schvaľovacím procesom**, napr. prostredníctvom schvaľovania jednotlivých investičných aktivít alebo dokumentu Rozvojový program mesta. Rozpočet kapitálových výdavkov ešte **obsahuje finančné krytie – dobeh investičných aktivít, ktoré boli osobitne schválené v roku 2014**. Domnievam sa, že strategické rozhodnutia o výške a zložení kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov už ponecháva na mestské zastupiteľstvo, ktoré vzíde z novembrových komunálnych volieb.

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj **výdavky z transakcií s finančnými aktívami a pasívami (výdavkové finančné operácie), budú použité na úhradu splátok istiny z úverov**. Najpočetnejšia štruktúra položiek časti rozpočtu finančné operácie – výdajová časť je vo vzťahu ku Štátnemu fondu rozvoja bývania. **Navrhovaná štruktúra a výška splátok tejto časti rozpočtu zodpovedá podmienkam dohodnutých v zmluvných vzťahov**.

Upozorňujem však na riziko úverového zaťaženia mesta vo vzťahu ku ŠFRB, ktoré by za istých okolností, napr. nesplácanie záväzkov vyplývajúcich z týchto úverov z nájomného, neodvádzanie nájomného v stanovenej výške a čase, mohlo negatívne ovplyvniť vyrovnanosť bežného rozpočtu a celkového hospodárenia mesta v nasledujúcich rokoch.

Na základe predloženého návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017 konštatujem, že Mesto Stará Ľubovňa v roku 2015 navrhuje celkový rozpočet príjmov a výdavkov nižší oproti schválenému rozpočtu roka 2014 o 118.906 eur.

V zmysle ustanovenia § 15, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody finančných prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa ich návratné zdroje financovania. **V posudzovanom návrhu rozpočtu mesta má zostatok rezervného fondu klesajúci trend.**

Podľa § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet mesta musí obsahovať aj zámery a ciele, tzv. programový rozpočet. **Návrh programového rozpočtu je alokovaný do 13-tich programov. Každý program má stanovený zámer, zodpovednosť; podprogram má stanovený cieľ s príslušným merateľným ukazovateľom. V číselnom vyjadrení predstavuje predpokladané použitie finančných prostriedkov. V jednotlivých programoch je premietnutá celá činnosť mesta vrátane zabezpečenia predpokladaných rozvojových programov mesta.**

Návrh programového rozpočtu zároveň posilňuje zodpovednosť za nakladanie s verejnými zdrojmi, a tým podporuje aj manažovanie rozpočtových výdavkov. Jeho prednosťou je skvalitňovanie informácií potrebných pre rozhodovanie o výdavkoch. Umožňuje identifikovať zmysel používania verejných zdrojov pri napĺňaní navrhovaných cieľov a zámerov.

Návrh rozpočtu na obdobie rokov 2015 – 2017 neobsahuje plány výsledkov hospodárenia obchodných spoločností, ktoré založilo mesto Stará Ľubovňa, tak ako je to pri štátnom rozpočte. Návrh rozpočtu uvádza finančné toky (príjem a výdavky rozpočtu), ale plánované výsledky hospodárenia týchto subjektov sa neuvádzajú. V rámci transparentnosti a z titulu, že mesto má zachovávať majetok v nezmenenej výške je vhodné uvádzať plány výsledkov hospodárenia, už aj z titulu, že o dôležitých otázkach týchto spoločností rozhoduje mesto Stará Ľubovňa prostredníctvom primátora mesta a mestského zastupiteľstva.

Spracovateľ návrhu rozpočtu neuvažuje o výdavkoch vyplývajúcich z prehratých súdnych konaní. Na úhradu súdnych sporov mesto nemôže použiť návratné finančné prostriedky a ani kapitálový príjem z predaja majetku mesta, nakoľko kapitálový príjem môžeme použiť len na krytie kapitálových výdavkov.

Odporúčam naďalej zvažovať ďalšie úverové zaťaženie mesta Stará Ľubovňa pred prijatím nových úverov. Uvádzam, že v prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je potrebné dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Záver

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že obec či **mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový**. V priebehu rozpočtového roka musí sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod.

Vyvesením návrhu rozpočtu mesta na úradnej tabuli mesta, dňa 20.10.2014, bola **splnená povinnosť** uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb.o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť.

Návrh rozpočtu mesta (tabuľková časť) **obsahuje povinné údaje tak, ako to ukladá ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 523/2004 Z.z. v platnom znení** a ust. Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. – skutočné plnenie rozpočtu za roky 2012, 2013, schválený rozpočet na rok 2014 a údaje o očakávanej skutočnosti v roku 2015, 2016, 2017. Návrh rozpočtu mesta **je v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách**

územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu mesta. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov značne zvyšuje informačnú hodnotu návrhu s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie. **Návrh programového rozpočtu je alokovaný do 13 programov. V číselnom vyjadrení predstavuje predpokladané použitie finančných prostriedkov. V jednotlivých programoch je premietnutá celá činnosť mesta vrátane zabezpečenia predpokladaných rozvojových programov mesta.**

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. **Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný (rok 2015), rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky majú orientačný charakter,** ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Posudzovaný návrh rozpočtu má charakter strednodobého rozpočtu ako nástroj finančnej politiky mesta.

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkových organizácií, zriaďovateľom ktorých je Mesto Stará Ľubovňa a finančné vzťahy k obchodným spoločnostiam, zakladateľom ktorých je mesto.

Návrh rozpočtu mesta na rok 2015 je zostavený ako vyrovnaný, po schválení mestským zastupiteľstvom bude záväzný pre rok 2015, obsahuje celkové príjmy vo výške 9.939.116,0 €, čo predstavuje 100,25% schváleného rozpočtu roku 2014 a v rovnakej výške i celkové výdavky. Z toho bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 423.465,0 €, kapitálový rozpočet so schodkom vo výške 775.084,0 € a finančné operácie s prebytkom vo výške 351.619,0 €.

Návrh rozpočtu v tejto časti vychádzal z platných všeobecne záväzných nariadení. Ako vyplýva z návrhu rozpočtu pre roky 2014 - 2016, mesto neuvažuje so zvyšovaním miestnych daní a poplatku. Bežný rozpočet sa povinne zostavuje ako vyrovnaný, resp. prebytkový. **V predloženom znení mesta prevažne navrhuje príjmové a výdavkové transakcie, ktoré sa každoročne opakujú.** Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobnosti mesta, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

Po oboznámení sa a posúdení návrhu rozpočtu príjmov konštatujem, že **je zostavený v požadovanej štruktúre, vychádza z reálnych prepočtov podľa platných právnych noriem, z prepočtov podľa platných VZN a je možné predložený návrh považovať za východiskový.** Pozitívne hodnotím, že spracovatelia návrhu rozpočtu pri spracovávaní, prepočtoch potenciálnych príjmov rozvážne určovali ich výšku. Pri tejto konštrukcii návrhu rozpočtu predpokladám naplnenie príjmovej časti rozpočtu bez rizík.

V návrhu rozpočtu predkladateľ vyčlenil finančné prostriedky aj na poskytnutie dotácií, ktoré mesto môže poskytnúť podľa ustanovení § 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej

samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Návrh rozpočtu obsahuje výdavky vo forme príspevkov pre príspevkové organizácie mesta, výdavky, ktoré budú realizované z transferov zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy. V návrhu sú vyčlenené finančné prostriedky pre neštátne školstvo a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Spracovatelia vychádzali z požiadaviek jednotlivých oddelení mestského úradu, z požiadaviek príspevkových organizácií a obchodných spoločností, žiadostí zriaďovateľov školských zariadení, súkromných a cirkevných škôl. **Návrh rozpočtu na obdobie rokov 2015 – 2017 neobsahuje plány výsledkov hospodárenia obchodných spoločností, ktoré založilo mesto Stará Ľubovňa**, tak ako je to pri štátnom rozpočte. Návrh rozpočtu uvádza finančné toky (príjem a výdavky rozpočtu), ale plánované výsledky hospodárenia týchto subjektov sa neuvádzajú.

Predpokladaná výška výdavkov bežného rozpočtu na rok 2015 je o 423.465 € nižšia ako sú predpokladané bežné príjmy, čím mesto predpokladá vytvoriť čiastočné finančné zdroje na krytie kapitálových výdavkov v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Posudzovaný rozpočet navrhuje v roku 2015 celkový rozpočet príjmov a výdavkov nižší oproti predpokladanému rozpočtu roku 2014 o 118.906 €.

Návrh kapitálového rozpočtu mesta vo výdavkovej časti neodráža strednodobé vízie spracovateľa (nekonkretizuje charakter výdavku), skôr **všeobecne definuje objem plánovaných finančných prostriedkov a deklaruje, že bude schvaľovať osobitným schvaľovacím procesom**, napr. prostredníctvom schvaľovania jednotlivých investičných aktivít alebo dokumentu Rozvojový program mesta. Rozpočet kapitálových výdavkov ešte **obsahuje finančné krytie – dobeh investičných aktivít, ktoré boli osobitne schválené v roku 2014.**

Návrh programového rozpočtu zároveň posilňuje zodpovednosť za nakladanie s verejnými zdrojmi, a tým podporuje aj manažovanie rozpočtových výdavkov. Jeho prednosťou je skvalitňovanie informácií potrebných pre rozhodovanie o výdavkoch. Umožňuje identifikovať zmysel používania verejných zdrojov pri napĺňaní navrhovaných cieľov a zámerov.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe možných výsledkov predkladaného návrhu rozpočtu mesta odporúčam uplatniť väčšiu osobnú zainteresovanosť vedúcich oddelení a konateľov obchodných spoločností ako aj jednotlivých správcov príjmovej a výdavkovej časti programov rozpočtu pri tvorbe, napĺňaní, správe a čerpaní programového rozpočtu mesta za účelom vytvárania dostatočných vlastných (nie dlhových) finančných zdrojov pre ďalšie zhodnocovanie majetku a rozvoj mesta. Zároveň odporúčam hľadať ďalšie finančné zdroje vyplývajúce zo štrukturálnych zmien činnosti mesta a obchodných spoločností.

Na záver zdôrazňujem, že pri dodržiavaní programového rozpočtu musí byť permanentne zabezpečená rozpočtová disciplína zo strany všetkých zainteresovaných

subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu. Udržanie rozpočtovej rovnováhy je jediným predpokladom, aby boli naplnené ciele viacročného programového rozpočtu.

Rozpočet je pre mesto základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesto plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi, pričom jeho cieľom má byť :

- zabezpečenie účelnosti a efektívnosti čerpania výdavkov mesta,
- zvyšovanie zodpovednosti jednotlivých subjektov za čerpanie výdavkov,
- zabezpečenie väčšej participácie verejnosti na príprave programov a naďalej zvyšovať transparentnosť s verejnými finančnými prostriedkami rozpočtu.

Na základe vyhodnotenia procesov prípravy a tvorby návrhu predkladanej zmeny a následne spracovaného stanoviska, ako aj skutočností uvedených v tomto dokumente

odporúčam

poslancom Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni predložený materiál Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2015, 2016, 2017

schváliť.

V Starej Ľubovni, dňa 9.12.2014